REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următorele
BIROURĬ de ANUNŢURĬ:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lessner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat. Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o serie garmond pe o colonă 10 banĭ pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVII.

„GAZETA" iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şese lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de Dumінecă 4 cor. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-niĭ colectorĭ.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe şése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor. Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 248. Braşov, Marţĭ-Miercurĭ 10 (23) Noemvrie. 1904.

„Moţiunea" din Maramureş.

(*a*) Decă vr'un Român mai distins din Transilvania, séu chiar de peste Carpaţĭ se întêmplă sĕ viziteze capitala Maramureşului şi între lucrurile vrednice de vĕḑut ale acelui oraş se abate şi pe la palatul administrativ — casa comitatului, — viceşpanul politicos al acelui comitat făcênd pe ceceronele, când îl introduce în sala de şedinţe a palatului, îi arată între tablourile, ce atêrnă pe părete două figurĭ bălăjine; cu trăsăturĭ românescĭ şi ḑice: Uite! Aceştia au fost Românĭ!

In adevĕr unul din tablourĭ represintă pe cel din urmă fişpan român din Ungaria, *Man*, ér al doilea pe cel din urmă viceşpan român, Vasile *Mihalca*.

Ţéră veche, ţéra Maramureşului, ai căruĭ locuitorĭ, băştinaşĭ românĭ, s'au distins prin virtuţĭ militare şi cetăţenescĭ şi au primit încă pe vremea lui Ludovic cel Mare şi mai 'nainte donaţiunĭ şi înălţare în rangurĭ. Şi mai este Maramureşul şi ţéra descălecătóre, din care s'a zămislit pe la mijlocul secolului XIV Moldova. Se póte sĕ nu te înduioşezĭ când îi auḑi pomenindu-i numele?

Dér Românii din Maramureş, descendenţĭ ai vechilor cnezĭ, ni-au dat adesea-orĭ de gândit în deceniile din urmă ale secolului trecut. „Suntem Românĭ", o spuneau ei pe faţă, în limba ungurésca, şi încă întrebuinţau cuvêntul de „olah", căruia îi dedeau o însemnătate specifică, maramureşénă, cu care se mândriau... Cu ce se mândriau adecă? Se mândriau, că ei în tóte timpurile au trăit în „armonie frăţéscă" şi erau animaţĭ de-o „însufleţire tradiţională", de aceeaşĭ însufleţire, de care erau animaţĭ şi Maghiarii din acel comitat.

E bun lucru „armonia frăţéscă" şi „însufleţirea tradiţională", decât cu durere am trebuit sĕ vedem, că acea armonie şi însufleţire erau în tot-déuna exploatate în detrimentul intereselor naţionale românescĭ.

Cum aşa?

Eată cum.

La 1879, când Trefort, ministrul de instrucţie de pe vremurĭ şi măestrul actualului ministru, Berzeviczy, a adus pe tapet prima rată a proiectelor de maghiarisare prin şcólă — Românii de la vlădică şi până la opincă au protestat şi au sărit în apărarea şcólelor primare ameninţate.

Guvernul şĭ-a aruncat atuncĭ ochii asupra Românilor maramureşanĭ, şi a pus în circulaţie în mijlocul lor o declarare subscrisă, prin care Românii cereau votarea acelui proiect... şi spre nespusa durere a tuturor fraţilor, apelul ministrului Trefort n'a rĕmas fără resultat.

In conferenţa de la Sibiiu la 1881 s'a decis publicarea unui memorial conţinênd gravaminele naţionale ale Românilor. Memorialul s'a publicat la 1882 şi guvernului trebuindu-i din nou un ţap emisar, şĭ-a îndreptat ochiĭ érăşĭ asupra Românilor maramureşeni, pe carĭ — onóre esceptiunilor — i-a câştigat érăşĭ pentru scopurile sale. Din sînul fraţilor din Maramureş s'au ridicat glasurĭ de protestare împotriva memorialului.

Vasile Mihalca. al cărui tablou împodobesce astăḑĭ sala de şediuţe a palatului administrativ şi pe care urmaşul sĕu în funcţiune îl arată visitatorilor ca Român, s'a pus în fruntea mişcăriĭ şi drept rĕsplată a fost decorat — cu corona de fer clasa III. In ḑiua de Sf. Vasile 1883, când i-s'a făcut lui Mihalca de ciracii lui un conduct de torţe — el a ţinut un discurs, în care a ḑis, că „numai atâta vré sĕ trăiescă, cât timp va trăi ca Maghiar".

De tépa acésta erau unii Românĭ maramureşenĭ: Valahĭ când le trebuia guvernului unelte, ca sĕ protesteze împotriva cererilor juste ale Românilor, — Maghiari, când erau decoraţĭ pentru serviciile prestate contra propriului lor neam.

Evident că jocul acesta ambiguu nu puté sĕ dureze în vecii vecilor. Trebuia sĕ se limpeḑéscă odată situaţia. Adecă cum? Noi Maramureşenii veciuic unelte împotriva neamului nostru? A trecut de şagă Domnilor! Deacum copiiĭ noştri nicĭ rugăciunile sĕ nu le pótă învĕţa în limba mamei lor? Nu v'a fost de ajuns, cât v'am dat la 1879? Şi la 1882? Acum ne cereţĭ şi mai mult? Ne cereţĭ totul?

Şi la ultima încercare, pusă la cale cu multă dibăcie în congregaţia din Siget, despre care raportăm la alt loc al ḑiarului — repetiţia inscenării a dat fiasco.

Moţiunea de încredere, pe care congregaţia comitatului a vrut sĕ o trimită lui Berzeviczy pentru noul sĕu atentat, n'a obţinut voturile Românilor independenţĭ. Că s'a votat moţiunea cu mare majoritate, asta nu importă. Ceea ce importă însĕ este, că Românii în frunte cu vicarul şi cu d-l Dr. Ioan Mihalyi au protestat solemn împotriva nouei încercărĭ de maghierisare şi au respins moţiunea.

Votul Românilor din Maramureş pe cât de laudabil este, pe atât de mult ar trebui sĕ dea guvernului de gândit:

Sĕ nu întindă córda prea tare!

Braşov, 9 (22) Noemvrie.

In „Reichsrath"-ul austriac s'a continuat Vinerĭ discuţiunea asupra declaraţiunilor ministrului preşedinte *Koerber* privitóre la evenimentele din Innsbruck. Fórte puţin s'a vorbit la ordinea de ḑi. S'a vorbit însĕ cu atât mai mult *contra dinastiei*. Deputaţii *Sternberg şi Pernestorfer* au atacat cu mare violenţă dinastia şi n'au fost de loc alegĕtorĭ în espresiunĭ. Acesta din urmă a făcut responsabilă dinastia de condiţiunile deplorabile a situaţiunei interióre în Austria şi a ḑis, că dinastia actuală este o nenorocire pentru imperiu. — Deputatul polones *Dziedusicki* a combătut pe Pernerstorfer, al cărui limbaj n'ar fi tolerat în nicĭ un parlament din lume. — Italianul *Mazzorana* descrie evenimentele de la Innsbruck, de care face rĕspundĕtori pe Germanii radicalĭ şi pe guvern.

Discuţia s'a continuat în şedinţa de Sâmbătă, cu care ocasiune preşedintele a respins cuvintele lui Pernerstorfer la adresa dinastiei şi l'a chemat ulterior la ordine.

In contra proiectului Berzeviczy. Alegĕtorii românĭ ai cercului *Brad* (comit Sibiiului) au votat la 17 Noemvrie o resoluţiune în care „protestéză cu tărie contra noului atac asupra drepturilor sale neprescriptibile, dreptul înăscut la limba lor proprie maternă, care singură le póte asigura desvoltarea culturală. Esprimă mulţămită şi veneraţiune episcopatului român pentru paşii întreprinşĭ în contra proiectului de lege, întru apĕrarea autonomiei garantate prin lege, şi declară, că zadarnică va fi în vecĭ orĭ-ce încercare de a-ne răpi limba nóstră strămoşéscă".

Nóua crisă ungară.

Evenimentele ce s'au petrecut în şedinţa de Vinerĭ séra a dietei vor rĕmâné memorabile în analele „parlamentarismului" unguresc. O importanţă politică tot atât de mare au lucrurile ce s'au petrecut după acea şedinţă şi a doua ḑi, Sâmbătă, în sînul partidelor din oposiţie. Vom arăta aicĭ în resumat întêmplările acestor ḑile agitate.

Şedinţa de Vinerĭ séra.

Şedinţa s'a deschis la órele 4 d. a. De astă-dată sub zodia *obstrucţiunei technice*, ce se începuse încă în şedinţa dinainte de ameḑĭ, care s'a sfîrşit prin intonarea de către oposiţie în chiar incinta camerei a imnului revoluţionar „*Kossuth Lajos azt izente*". Spiritele celor din stânga şi stânga estremă erau la culme agitate prin faptul, că tot în şedinţa dinainte de ameḑĭ se primise de către majoritate propunerea contelui Tisza privitóre la *şedinţele paralele*.

După verificarea procesului verbal, s'a cerut *şedinţă secretă*. Atât doriau contele Tisza şi cei din garda sa, ca adecă sĕ se dea o nouă dovadă despre necesitatea revisuirei regulamentului camerei şi ca obstrucţia technică sĕ-i servéscă de basă la ceea-ce a urmat, la lovitura ce a dat'o el pe neaşteptate şi prin surprindere.

Cu micĭ întreruperĭ s'au ţinut vre-o trei şedinţe secrete. In cea din urmă, — care a durat de la 8—9 óre séra, — contele *Apponyi* a ţinut un discurs aţîţător în contra reformei regulamentului şi despre pericolele ce le involvă moţiunea-Daniel. Invinuesce pe Tisza de despotism şi arbitrarism şi arată de ce mare valóre şi însemnătate capitală este regulamentul actual, un „adevĕrat bastion de apĕrare" în contra prepotenţei. Vorbind apoi despre sine, Apponyi declară, că abia acum la vêrsta de 60 anĭ a ajuns la *începutul carierei sale politice*.

Pe când vorbia Apponyi, garda tiszaistă ţinea un conventicul secret într'un colţ al sălei, la care însuşĭ ministrul preşedinte Tisza a luat parte, distribuind ordinele şi rolurile.

Şedinţa secretă s'a ridicat la órele 9. In pausa ce urmă, oposiţia a făcut marĭ ovaţiunĭ contelui Apponyi, în jurul căruia se grupară toţĭ din tóte fracţiunile şi nuanţele oposiţionale. Mulţĭ din deputaţii din stânga se urcară pe băncĭ, aplaudau furtunos şi preamăreau pe Apponyi. Publicul, care umplù galeriile, manifesta împreună cu deputaţii pentru cel care numai acum „şĭ-a început cariera politică".

Pe când se făcea manifestaţia acésta, drépta liberală stătea liniştită în băncĭ. Contele *Tisza* îşĭ ocupase şi el fotoliul ministerial, mut şi cu privirĭ fulgerătóre de mânie asculta sĕrbătorirea lui Apponyi.

Oposiţia, în sfîrşit, săturându-se şi ea de gălăgia ce o înscenase în jurul nobilului conte, deveni impacientă şi cerù sgomotos deschiderea şedinţei publice. Târḑiu abia sosesce presidentul *Perczel*. El deschiḑênd şedinţa spune, că ministrul preşedinte a cerut cuvêntul.

In clipa acésta printre şirurile oposiţiei trecù ca un fulger scirea, că Tisza are sĕ sĕvîrşéscă o *faptă istorică*, un „atentat" ca şi care nu s'a mai pomenit de la 1867 încóce, o „lovitură" are sĕ dea el „constituţiei ungurescĭ."

Tisza vorbesce. In colorĭ vii şi cu voce vibrătóre el descrie pericolele, ce obstrucţia le-a adus asupra ţĕrii şi acea stare imposibilă creată de împrejurarea, că în parlamentul ungar planéză asupra orĭ-cărei acţiunĭ fantoma obstrucţiunei, ameninţând cu zădărnicire orĭ-ce cestiune vitală şi întréga viéţă constituţională maghiară. Aicĭ e obstrucţiunea technică care este un product, o bombă austriacă importată dincóce de Laita. Acéstă bombă vréu acum s'o arunce în constituţia maghiară. Evenimentele ultimelor ḑile au convins pe toţĭ, că *sórtea naţiunei maghiare a ajuns la un punct de întórcere.* Obstrucţiunea technică e anunţată, şi faţă cu acésta încetéză orĭ-ce. (Sgomot colosal) D-Vóstrĕ, oposiţia, puteţĭ se obstruaţĭ cât veţĭ vré. Un lucru însĕ e clar: orĭ vom lăsa ţéra în sórtea ei, orĭ *vom face capĕt acestei comedii...*

Ceea ce a urmat după aceste cuvinte ale ministrului preşedinte, abia se póte descrie. Tabĕra lui Tisza striga c'un glas: *Votăm! sĕ votăm!* Intreg partidul liberal se ridică ca un om în picióre, cei din stânga şi stânga estremă de asemenea, şi se porni un huet şi un urlet de vocĭ cum nu s'a mai pomenit.

In acest concert caotic nimic nu se mai puté audi. S'a vĕḑut numai că *Tisza* face semn lui *Perczel* şi-i trimite un răvaş. Perczel se ridică în scaunul presidial, însĕ în momentul acesta *Rakosi* Victor, unul din notarĭ, pune mâna pe hârtiile de pe masa preşedintelui şi pe una din aceste o sfîrtică — era procesul verbal înainte pregătit.

Urmà apoi un moment de adevĕrată învălmăşală. — „*Tràdătorĭ!*" „*Mişei!*" „*zăvoḑĭ împĕrătescĭ!*" strigau cei din oposiţie Pumniĭ se ridicau ameninţătorĭ. Câţĭ-va din oposiţie dau năvală spre preşedinte şi se iau de piept cu garda de deputaţĭ ce împrejmuia pe Perczel. *Lovaszy* Marton apucă un scaun şi-l aruncă spre Perczel Scaunul însĕ se isbesce de parcanul scaunului presidenţial. Lovaszy îl aruncă şi a doua óră, dér nu nimeresce nicĭ acum pe Perczel. Un călimăr însĕ îl nimeresce totuşĭ. „*Mişelul!*" „*Mişelul!*" strigă ca eşiţĭ din minţĭ către Perczel.

Ce se întêmplase adecă? *Maioritatea liberală a votat moţiunea-Daniel.*

Apoi în mijlocul celui mai mare tumult contele *Tisza*, care de la începutul şedinţei era încunjurat de o gardă întrégă de apĕrătorĭ, s'a dus la president şi i-a predat rescriptul regesc prin care *sesiunea dietei se declară închisă şi dieta amânată.*

Presidentul ceti acest rescript, dér n'a putut fi auḑit de nimenĭ; s'a dat apoi jos din scaunul sĕu şi împreună cu Tisza şi cu toţĭ partisaniĭ au părăsit sala şedinţelor.

Deputaţiĭ din oposiţie nu părăsiră însĕ sala. Ei înscenară o şedinţă neoficială în care, după ce au luat cu toţiĭ de veste ce a făcut Tisza cu ai sĕi, — la propunerea contelui *Zichy* Aladar — au jurat, că nu vor mai lăsa pe Perczel sĕ presideze şedinţele. A vorbit apoi *Kossuth* contra „atentatului" şi s'a cântat érăşĭ „*Kossuth Lajos azt izente*"...

Şedinţa s'a sfîrşit abia către órele 10 nóptea.

„Oposiția unită".

După acest eveniment din dietă, *120* de deputați oposiționalĭ s'au întrunit la hotelul „Hungaria", pentru-ca să discute asupra celor de făcut. Aicĭ s'a întêmplat apoi un lucru de mare însemnătate: *unirea tuturor partidelor din oposiție.* Conducătoriĭ fie-cărui partid au ținut discursurĭ: Hollo, Apponyi, Kossuth, Kubik, Zichy Aladar, Eötvös, Justh, Rakovsky, Bartha, Vázsonyi, Rakosi, Gulner, Thaly și alții,

Contele *Apponyi* a ḑis între altele, că „adĭ a murit ceva, după care nimenĭ nu va plânge: *oportunismul*". — Francisc *Kossuth* a salutat pe Apponyi pentru-că a ḑis, că numai acuma i-s'a început cariera politică. — *Rakovsky* a cerut scuze de la cei pe carĭ până acum i-a atacat. — *Bartha* Miklos s'a rugat de iertare de Apponyi și de Kossuth pe carĭ adese-orĭ i-a criticat. — *Apponyi* luând din nou cuvêntul a ḑis: "Unirea nóstră să nu fie numai *ad hoc*, ci basa unei cooperațiunĭ statornice, ale cărei róde vor fi dulcĭ pentru toțĭ factoriĭ, căcĭ *vom salva strălucirea corónei ungare de preponderanța usurpată a corónei împĕrătescĭ austriace*".

A doua ḑi, Sâmbătă *alianța partidelor din oposiție* s'a consfințit în tótă forma. Partidele au ținut o *conferență comună*, la care au participat 110 deputațĭ. Conferența a ales un *comitet diriguitor*, care să ia tóte dispozițiunile necesare față cu nóua situațiune dată și să redacteze *o adresă către Majestatea Sa* și un *manifest către „națiune"*. Din comitet fac parte următoriĭ: F. Kossuth (președinte), I. *Toth* (notar) membriĭ: contele A. Apponyi, br. D. Banffy, I. Gulner, I. Hock, I. Justh, B. Barabaș, conte T. Batthyany, C. Eötvös, L. Hollo, B. Komjathy, G. Polonyi, St. Rakovszky, I. Saghy, F Szederkenyi, Col. Thaly, G. Ugron, Vaszonyi și conte Aladar Zichy.

Disidența grupului Andrassy.

In urma celor petrecute în ședința de Vinerĭ séra a dietei, *grupul Andrassy* a hotărît să repășéscă din partidul liberal. Și-au anunțat eșirea din partid: conții Iuliu, Teodor și Alesandru Andrassy, contele Ladislau Batthyany, contele Bela Vass, contele Ioan Hadik, bar. Iosif Inkey, contele Andreiŭ Hadik-Barkoczy, L. Semsey, contele Nic. Thoroczkay, Geza Salamon, contele Al. Sztáray și Nic. Szemere. Cu totul 13.

Și-au mai anunțat eșirea din partid foștii miniștri în cabinetul Szell: Iuliu Wlassics și Ign. Daranyi.

Adresa către Monarch.

După cum s'a spus, conferența partidelor oposiționale unite (*liga oposițională* — cum îi mai ḑic) a hotărît se redacteze o adresă către Maj. Sa Monarchul, și un manifest către „națiune". Pe cea dintâiŭ a redactat'o contele Albert *Apponyi*, pe cel de al doilea Carol *Eötvös*.

In *adresa către Monarch* se arată mai întâiŭ ce s'a petrecut în ședința de Vinerĭ séra (18 l. c.), guvernul fiind învinuit, că a vătĕmat în mod brusc regulamentul camerei. In fapta acésta primul sfetnic (Tisza) al monarchului figuréză ca *complice conscient*. Mai mult, în aceeașĭ ḑi în care s'a săvîrșit „atentatul" la provocarea directă a primului ministru, acesta a stors de la coróna un *autograf* pentru închiderea sesiunei dietale, pe care l'a și publicat imediat.

Partidele unite oposiționale — continuă adresa — sunt de credință, că Maj. Sa n'a avut cunoscință prealabilă despre cele ce se petrec, ministrul președinte nu i-a spus cu ce scop cere acest autograf și nu i-a mărturisit, că are nevoie de el pentru a săvîrși un atentat anticonstituțional. De aceea el (Tisza) este îndoit vinovat, căcĭ a abusat de încrederea corónei de-oparte, ér de altă parte e vinovat înaintea „națiunei", fiind-că s'a atins de garanțiile ei constituționale.

Cel ce a abusat, decĭ, în acest chip de încrederea corónei, merită se-șĭ priméscă pedépsa de la rege, căcĭ altfel în inima „națiunei" s'ar produce impresiunea, că totul s'a făcut cu învoirea și cu cunoscința prealabilă a corónei. In casul acesta din urmă s'ar sgudui tot ce s'a credut garantat pe vecii vecilor și s'ar deschide din nou rănile vechĭ ale națiunei maghiare.

Așteptăm — încheie adresa — de la Maj. Vóstră, să binevoéscă *a îndepărta din postul sĕu pe ministrul președinte contele Tisza*, care prin violarea constituțiunei s'a făcut nevrednic de încrederea națiunei și a regelui, și guvernarea țĕrii s'o încredințeze unor bărbațĭ, carĭ respectă constituția.

In *manifestul către „națiune"* se face pe larg istoricul ultimelor evenimente, se arată procedera ilegală a contelui Tisza și rolul ce l'a avut în decursul acestor evenimente președintele camerei Perczel, pe care-l numesce „criminal". La urmă se accentuéză, că în contra acestui atentat, a acestei „fapte criminale", toțĭ trebue să se ridice ca un singur om.

Când se va convoca dieta?

Diarele din Budapesta cred a sci, că *noua sesiune dietală* va fi convocată pe ḑiua de *9 Decemvrie.*

In Decemvrie, guvernul nu va face altceva, decât să caute a-și vota *indemnitatea budgetară*. Décă îi va fi posibil, atuncĭ va resolva și alte proiecte urgente.

După anul nou guvernul va face încercărĭ seriόse pentru a vedé, décă se mai póte face ceva orĭ nu cu actuala cameră. Décă nu va mai puté lucra nimic cu ea, urméză *disolvarea și alegerĭ noué.*

Periodul agitațiunilor.

După evenimentele ḑilelor de Vinerĭ și Sâmbătă, partea cea mai mare a deputaților au plecat din Budapesta. Vr'o 100 de guvernamentalĭ însĕ au rĕmas pe ḑiua de Duminecă în Budapesta, ca să participe la *adunarea pusă la cale de către deputații liberali* ai cercurilor din Budapesta în sala cea mare a Redutei. La adunare a participat și contele *Tisza* și a ținut un straşnic discurs în contra obstrucțiunei. Au participat și ceilalțĭ membri din guvern. Contingentul cel mai mare l'au format Jidovii. Oratorii adunării (Kaultz, Glückstaal și alții) au ḑis, că oposiția vré *revoluțiune*. Din adunare au fost îndepărtate tóte elementele oposiționale.

Oposiția, la rîndul ei, a plecat în tóte părțile țĕrii, ca să ducă agitațiunea în massele poporului. Prin acésta s'a deschis periodul agitațiunilor în întrega țéra — semn învederat, că nouĕle alegerĭ dietale nu sunt departe.

Proiectul lui Berzeviczy în congregația Maramureșului.

Sighetul Maramureșului, 18 Nov. 1904.

Onorată Redacțiune!

Astăḑĭ s'a ținut aicĭ congregația comitatului sub președința fișpanului, baronul *Perényi* Zsigmond.

Deși acest comitat sufere de o miie și una de plăgĭ sociale și economice, grija principală a conducĕtorilor ei se vede că nu este ușurarea miseriilor, ci rivna lor este îndreptată într'acolo, ca să presente comitatul în ochii lumei ca pe cel dintâiŭ, care aplaudéză la tóte inițiativele șoviniste întreprinse de guvernul ungar.

Așa și în adunarea de astăḑĭ s'a inscenat o manifestație, pusă la cale de-altmintrea cu multă dibăcie, cu scop de a vota încredere ministrului *Berzeviczy* pentru faimosul sĕu proiect de lege prin care violéză drepturile garantate în lege ale confesiunilor și naționalităților nemaghiare.

Dibăcia a fost aceea adecă, că moțiunea ce s'a pus la ordinea ḑilei să fie semnată de representanții tuturor confesiunilor, pentru-ca ast-fel să iésă la ivélă „însuflețirea tradițională" și „armonia frățéscă" a locuitorilor din Maramureș.

Intre cele-lalte confesiunĭ au și găsit repede pe cei mai marĭ, așa: dintre Rutenĭ pe însușĭ vicarul, dintre rom. catolicĭ pe Archidiaconul etc. La Românĭ trêba n'a mers așa ușor, căcĭ vicarul Titu Budu nu se póte căpĕta pentru o asemenea „însuflețire tradițională" putredă, și a-u trebuit să se mulțuméscă cu iscălitura cunoscutului *Joódy* László, parochul Vadului și președinte onorar (!).

Moțiunea avea următorul text:

„Propunem, ca locuitorii comitatului nostru, uniți în însuflețirea tradițională și în armonie frățéscă, prin representanții lor din congregația municipală, *să esprime d-lui Dr. Albert Berzeviczy ministrul cultelor și instrucției publice recunoscința lor sinceră din incidentul presentării în cameră a proiectului pentru reforma instrucției primare maghiare, deóre-ce prin acest proiect să are în vedere cultura și promovarea mai eficace a instrucției limbei maghiare*".

Semnați: *Balog* Mihály, vicarul Rutenilor *Joody* László, *Müller* Károly, archidiacon r.-cat. *Szikszay* Zoltan. eșpereș ev. ref. și *Kovacs* Zoltan, director la preparandie.

Indată după-ce s'a dat cetire acestei moțiunĭ, s'a ridicat d-l Dr. Ioan *Mihalyi*, protofiscul comitatului, autorul cărții „Diplome Maramureșene" și într'un discurs fórte bine argumentat, în cursul căruia a citat tóte legile în vigóre, carĭ garantéză drepturile confesiunilor asupra școlilor, a arătat, că prin proiectul actual al ministrului Berzeviczy—în cas când s'ar vota—drepturile poporului nostru ar fi desconsiderate și autonomia bisericei violată. O lege ca acésta ar provoca prin volnicie și abus exterminarea școlelor nóstre. Oratorul a relevat, că mulțĭ își vor fi aducênd aminte, când chiar în acest comitat Ungurii au căutat prietenia Românilor, prin urmare cum vin acum să provóce prin asemenea moțiunĭ atâta indignare printre Românĭ? Afară de acésta proiectul nicĭ nu se află depus pe masa dietei*), din care causă moțiunea nicĭ nu e presentată în timp potrivit.

Deși frumosul și binemotivatul discurs al d-lui Dr. Ioan *Mihalyi* a fost întrerupt pe ici colo cu murmur, el a fost ascultat totușĭ până la sfîrșit, grație reputației covîrșitóre de bărbat erudit, de care se bucură d-l Mihalyi în tot Maramureșul.

După d-l Mihalyi a luat cuvêntul *Balog* Mihaly, vicarul Rutenilor, care se încércă se argumenteze, că naționalitatea și confesiunea sunt două lucrurĭ deosebite și termină prin declarația că primesce moțiunea.

D-l Titu *Budu*, vicarul gr. cat. român, declară că moțiunea adusă la ordinea ḑilei nu o póte primi. Episcopiĭ gr. cat. românĭ au presentat un memoriŭ guvernului, în care se arată tóte gravaminele și până ce acele gravamine nu vor fi lecuite — nu póte vota încredere lui Berzeviczy. Proiectul este vătĕmător pentru credincioșii, pe carĭ îi păstoresce, cărora li-se ia posibilitatea de a-șĭ învĕța chiar și rugăciunile în limba lor maternă. Declară, că respinge moțiunea de încredere.

Toth Ferencz popă calvin, declară că și biserica lui are autonomie, însĕ mai bucuros o jertfesce pe acésta de dragul limbei statului.

Atuncĭ se scólă *Ioody* László și ḑice că argumentele invocate de d-l Dr. Ioan Mihalyi pot să fie adevĕrate din punct de vedere teoretic, dér practica vieții l'a învĕțat pe domnia lui, că e bine să scie tot omul unguresce. Declară că primesce moțiunea, fiind-că omul care nu scie unguresce, este ca un dobitoc, pe care îl mână de icĭ colo (olyan mint egy barom, melyet innén oda hajtanak). Décă sunt ceva gravamine dogmatice(!) este trêba vlădicilor să le lecuéscă. (Majd eligazitják!) Așa glăsui renegatul Joody.

Incheindu-se discuția, moțiunea s'a pus la vot. Au votat *pentru* ea 77, ér *contra* 8, și anume: Ioan *Doroș* paroch în Slatina, Dr. Florentin *Mihalyi* advocat, Simeon *Balea* paroch în Săpânța, Dr Ilie *Mariș* advocat, Titu *Budu* vicar, Basiliu *Iurca* proprietar, Dr. Ioan *Mihalyi* prim-procuror al comitatului și Mihail *Pavel* proprietar.

Dintre Românĭ au votat pentru moțiune despomenitul popă *Ioody*, Simion *Pop* fisolgăbirĕu și Ioan *Balea* prim-notar la comitat.

S'a abținut: Dr. Aurel *Manu*.

Cu regret constat, că preoțimea, de și e bine representată în congregațiune, a absentat în mare parte de la adunare. Póte de frică să nu i-se detragă ajutorul de stat!

Hilm.

*) Se scie că a fost retras dimpreună cu celelalte proiecte de lege de ministrul președinte Tisza. — Red.

Sobrania bulgară. Sobrania a adoptat Sâmbătă, în a treia cetire, adresa ministrului president și a esprimat speranța, că cercurile competente turcescĭ vor înțelege primejdia ce resultă pentru Turcia din tratamentul actual al Bulgarilor în Turcia și că acest tratament va fi mai drept și mai uman pe viitor. In ce privesce relațiunile cu Serbia, ministrul president a constatat în acordul, care este pe cale de a se încheia între cele două state, că el nu are scopurĭ agresive. De asemenea este imposibilă o repartițiune a influenței în Macedonia, séu o demarcațiune a celor nouĕ naționalități în acel teritoriŭ. Este o datorie, care se înțelege de sine, de a întreține bune relațiunĭ cu țĕrile vecine și de a evita tot ce ar puté să le turbure. Cu Rusia, guvernul se silesce de a consolida raporturile cordiale, păstrând însĕ atitudinea cea mai corectă. Ministrul de interne, vorbind de situațiunea interióră, a spus că nu mai este posibilă în Bulgaria o politică ruso-filă séu anti-ruséscă.

Incidentul de la Hull. Ancheta privitóre la incidentul de pe marea Nordului s'a încheiat cercetările în ce privesce evenimentele petrecute. Comisiunea a adus un omagiŭ particular atitudinei eroice a echipagiilor vaporelor de pescarĭ „Gull" și „Crane". Representantul Rusiei s'a asociat la acest omagiŭ și a exprimat în numele Rusiei regrete adêncĭ asupra celor întêmplate. Representantul proprietarilor vaselor a cerut, ca pescarii, carĭ n'au fost rănițĭ dér fórte sdruncinațĭ moralicesce, să fie îndemnisațĭ cu câte 50 lire. Comisiunea a decis de a resolva cestiunea îndemnității la Londra, dér a făcut deja cercetărĭ asupra situațiunei materiale a pescarilor, carĭ nu s'au reîntors și a celor supraviețuitorĭ. Pilotul vaporului „Minos" a cerut 150 lire pentru rănile ce a primit și 500 lire pentru scăparea vaporului „Mino". Pilotul vaporului „Gull" a cerut 50 lire ca indemnitate personală și 2000 lire pentru scăparea eghipagiului de pe vaporul „Crane". Mai mulțĭ alțĭ pescarĭ ascultațĭ ca martorĭ, au cerut îndemnitățĭ de câte 50—100 lire. Șeful inginer al vaporului „Crane" cere 1500 lire și alțĭ doi ingineri fie-care câte 1000 lire.

Comisiunea continuă ancheta.

Incetarea partidului poporal-național bucovinean și apunerea „Deșteptării".

O scire întristătóre, deși nu neașteptată, ne sosesce din Cernăuțĭ. Comitetul central al partidului poporal național român din Bucovina întrunit în ḑiua de 14 Nov. n. a. c. a decise *disolve partidului și încetarea apariției ḑiarului „Deșteptarea"*.

In numĕrul sĕu de alaltăierĭ, ultimul numĕr, „Deșteptarea" motivéză cu următorele cuvinte decisiunea comitetului central:

„Incetarea activității comitetului central al partidului poporal național și sistarea apariției ḑiarului nostru, sunt *consecvențe ale împrejurărilor actuale și ale convingerilor ce le nutrim.*

Vremurĭ grele au petrecut Românii bucovinenĭ prin un deceniŭ. Am purtat lupte crâncene pentru drepturile nóstre și pentru apĕrarea nóstră etnică. La început am fost un corp solidar cu luptă unitară. Divergențele de tactică în luptă al produs însĕ spargerĭ și formărĭ nouĕ politice,

precum este partidul poporal-naţional. In urmă s'a ivit şi partidul democrat român.

Astădi priveliştea este întristătóre. Corpul naţiunii nóstre este spart în caste separate. Marii proprietarĭ, preoţii, învĕţătorii şi poporul rural — toţi sĕ separéză politicesce unii de alţii şi se mărginesc a lupta pentru interesele particulare ale stării cărei îi aparţin — *acesta este tristul efect al agitaţiunilor democraţilor români.* Ba starea este şi mai rea prin faptul, că şi în sînul fie-cărei dintre stări există fracţiunĭ şi divergenţe.

Acéstă stare de lucrurĭ nu póte duce spre bine. Ea îi răpesce poporului român puterea *de a-se validita ca un factor hotăritor în viéţa publică din Bucovina şi de a se apĕra cu energia necesară.*

Nu idealele castelor, *ci ideia naţională, comună tuturor, trebue sĕ fie principiul înlipărit în sufletul şi scris pe stindardul fiecărui Român bun.*

Drept consecvenţă a acestei convingeri este disolvarea comitetului central al partidului poporal-naţional şi sistarea apariţiei diarului nostru. Partidul poporal representă numai o fracţiune a poporului nostru din Bucovina, asemenea şi „Deşteptarea“. Vremea actuală reclamă însĕ *combaterea spiritului separatist şi reconsolidarea unui partid mare naţional, precum şi un diar, care sĕ represinte aceste convingeri.*

Patriotismul românesc ne îndémnă sĕ ne dăm la o parte şi sĕ netedim calea spre realisarea acestei ideĭ“.

Deşi trebue sĕ regretăm dispariţia confratelui nostru bucovinean, care timp de 12 anĭ s'a luptat pentru causa dréptă a poporului român, avênd în deosebĭ meritul de a fi rĕspândit ca primul organ poporal în Bucovina cultura şi iubirea de neam în massele poporului român din Bucovina, totuşĭ nutrim speranţa că causa fraţilor noştri după potolirea frământărilor interne va lua din nou un avênt înfloritor şi din jertfa adusă de patrioţii români ai Bucovinei va rĕsări solidaritatea naţională spre binele poporului şi al ţĕrii.

Rĕsboiul ruso-japones.

In *Petersburg* s'a publicat la 19 l. c. o nouă telegramă a generalului *Stössel* asupra evenimentelor ce s'au petrecut la *Port-Arthur* de la 25 Octomvrie până la 2 Noemvrie.

Stössel anunţă Ţarului, că *tóte atacurile ce le-au dat Japonesii în acest interval* (25 Oct. — 2 Nov.) *au fost respinse.* El laudă atitudinea trupelor şi amintesce numele acelor oficerĭ, carĭ s'au distins în aceste lupte. Mai mult s'a distins regimentul vînătorilor imperiali. Pierderile Japonesilor au fost de 7—10.000 ómenĭ. După o telegramă din Petersburg, rudeniile lui *Stössel* au primit scirĭ nouĕ din Port-Arthur. Generalul scrie, că garnisóna cetăţii numĕră încă 28.000 de ómenĭ. Muniţiunĭ şi provisiunĭ sunt încă din belşug pe timp îndelungat. *Stössel* e convins, că cetatea se va susţine până la sosirea flotei din Baltică şi că nicĭ în pericolul cel mai mare nu póte fi vorba de capitulare.

De pe câmpul de rĕsboiŭ din *Manciuria* „Brsevija Vjedomosti“ primesce cu data de 20 l. c. scirea din Mukden, că Japonesii au atacat fortificaţiile rusescĭ din préjma colinei Putilov. Ei însĕ *au fost respinşĭ* cu marĭ pierderĭ. Artileria rusĕscă de la Şaho încă i-a silit pe Japonesĭ sĕ se retragă. Ruşii sunt decişĭ a nu-se mişca de la Mukden.

Kuropatkin telegrafiéză, că dilele de 17, 18 şi 19 Nov. au trecut relativ linişite. El spune, că a inspectat tóte posiţiunile de luptă rusescĭ şi trupele. In unele locurĭ depărtarea între Ruşĭ şi Japonesĭ e numai de 400 paşĭ. Aprovisionarea armatei este asigurată. Trupele se află în bună disposiţie.

SCIRILE DILEI.

— 9 (22) Noemvrie.

Inmormêntarea lui Andreiŭ Buntoiu a avut loc Duminecă după amiadĭ la órele 2 în mijlocul unei afluenţe enorme de public român. Dintre onoratiorii comunei am remarcat pe d-l senator Osk*r *Alesius.* Cortegiul a pornit de la casele repausatului pe strada Prundului în jos şi ocolind rondoul din faţa gimnasiului, a trecut pe strada Caterinei îndreptându-se spre biserica Sf. Nicolae din Prund. In fruntea cortegiului erau elevii gimnasiului, şcólei comerciale superióre şi ai şcólei reale, directorii şi corpul didactic de la tóte şcólele române din localitate. Fanfara musicei comunale a esecutat în tot parcursul drumului marşurĭ funebre. Ajungĕnd în Prund, sicriul a fost dus în biserică, unde s'a oficiat prohodul de către părintele protopop Vasile *Voina,* încunjurat de părintele paroch Dr. Vasile *Saftu,* de la Sf. Nicolae, Vasile *Sfetea,* paroch la biserica de pe Tocile, Iosif *Maximilian,* paroch în Braşovul-vechiŭ şi părintele diacon Ioan *Prişcu.* Părintele Dr. Vasile *Saftu,* preşedintele Eforiei şcolare, urcându-se în amvon a rostit un panegiric emoţionant despre viéţa virtuósă şi faptele generóse ale vrednicului bărbat. Cântările le-a esecutat corul bisericei sf. Nicolae sub conducerea măestrului G. *Dima.* Rĕmăşitele pămêntescĭ ale lui Andreiŭ Buntoiu au fost aşedate apoi în mormêntul cimitirului bisericei Sf. Nicolae, pe care atât de mult a iubit-o în viéţă.

Dojenirea Mitropolitului Ioachim. Din Constantinopol se telegrafiéză, că dilele acestea mitropolitul Ioachim din Bitolia, a rostit o predică, atacând guvernul român şi acusându-l, că face în Macedonia propagandă română. Guvernul român, aflând despre acésta, a protestat la înalta Portă contra atacurilor mitropolitului. In urma energicului protest, metropolitul a fost aspru dojenit.

Interpreţĭ pentru limba română. La tribunalul din Braşov au fost numiţĭ interpreţĭ pentru limba română d-nii: Octavian *Sorescu* advocat. şi Virgil *Barboloviciu,* subjude r. pensionat provisoric şi candidat de advocat.

Epilog la o afacere de onóre. Mai anul trecut făcuse mult sânge rĕu o afacere de onóre, care s'a ivit în Bucovina între deputatul Dr. Aurel *Onciul* d-l bar. Eudoxiu *Hormuzachi* şi d-l Titu *Maiorescu.* D-l Hormuzachi fusese învinovăţit în public de d-l Onciul, că ar fi cerut şi primit de la d-l Titu Maiorescu ajutóre materiale pentru scopurĭ politice. Afacerea acésta luase dimensiunĭ marĭ şi uriciόse şi a dat ansă la provocărĭ, la un proces de pressă şi la polemicĭ fórte disgustătórea în pressa bucovinénă. Dilele aceste a apărut prin diarele bucovinene o declaraţiune a d-lui Dr. Onciul, în care acesta declară, că s'a convins ulterior, că tóte presupunerile d-sale, pe carĭ le-a rostit şi publicat illo tempore, au fost basate pe informaţiunĭ greşite şi neînţelegerĭ regretabile şi cere decĭ în public scuze d-lor Hormuzachi şi Maiorescu pentru atacurile d-sale. Ca un semn al regretului sĕu sincer, d-l Dr. A. Onciul donéză o sumă de 2000 cor. pentru „Internatul de băeţĭ românĭ“ din Cernăuţĭ.

Alegerĭ municipale. La alegerile de întregire municipale în cercul *Bradului* (comit. Sibiiu) au fost aleşĭ dintre Românĭ: Ioan *Candea,* protopopul Avrigului şi Ioan *Clóje,* proprietar în Boiţa.

Necrolog. In Mihalţ a rĕposat la 18 Noemvrie preotésa *Ana Rosalia Aron n. Patachi* în anul al 20-lea al etăţii şi al treilea al căsĕtoriei. Inmormêntarea i-s'a făcut la 20 l. c. în cimiterul comun din Mihalţ.

O scrisóre a dómnei Stössel. D-l Perloff, un milionar din Moscva, a primit următórea scrisóre de la dómna Stössel cu data *Port-Arthur* 24 Octomvrie: „Vĕ trimit acéstă filă de hârtie, din care veţĭ vedé, că misiunea nóstră este de a îngriji şi ajuta pe apĕrătorii noştri din Port-Arthur. Nu putem aduna mulţĭ banĭ, fiind-că aici sunt prea puţinĭ locuitorĭ, carĭ sĕ pótă da ceva. Apelez decĭ prin d-vóstrĕ la generosul oraş Moscva, care nicĭ-odată n'a părăsit pe cei-ce au apelat la el. Binevoiţĭ a aduna banĭ de la locuitorii bogaţĭ şi a trimite pe numele meu un cec prin Banca ruso-chinesă. Facem ce putem pentru nenorociţii noştri carĭ la sfîrşitul rĕsboiului vor fi trimişĭ în Rusia. Sunt printre ei unii, carĭ şi-au pierdut amêndouĕ braţele, alţii au pierdut un braţ şi un picior, alţii vederea, éräşĭ alţii rĕniţĭ la şira spinării vor rĕmâne infirmĭ pe tótă viéţa. Sunt mulţĭ nenorociţĭ. Ajutaţi-ne, iubite domnule! Aţĭ fost tot-déuna aşa de bun şi amabil. De sigur, că mulţĭ vor imita esemplul d-vóstrĕ. Bărbatul meu vĕ salută. Când se va termina rĕsboiul, ne vom revedé în Moscva...

ss) *Vera Stossel.*

Cununie. D-l Pavel *Tismonariu,* învĕţător, îşĭ va serba cununia religiósă cu d-şóra Ana *Ionescu* în biserica gr. or. română din Iaz.

Ce însemnéză numele Kuropatkin? Pentru cei-ce se intereséză de rĕsboiul ruso-japones — şi cine este acela, care nu se intereséză? — va fi binevenită interpretarea numelui generalisimului rusesc. Numele Kuropatkin însemnéză pe românesce: *potârniche.*

Rectorul universităţii din Cernăuţĭ d-l prof. la facultatea teologică Dr. Teodor *Tarnavschi* va rosti în 2 Dec. n. în sala universităţii din Cernăuţĭ discursul sĕu de înaugurare despre „Caracterul poetic al liturgiei gr. or.“

Teatru românesc în Sebeşul săsesc. Sâmbătă în 26 Nov. n. arangéză d-l Zacharie *Bârsan,* bursierul „Societăţii fondului de teatru român“, în hotelul „Leul de aur“ din Sebeşul săsesc o representaţiune teatrală. In program e luată drama „Jean Marie“, declamaţiunĭ şi comedia într'un act „Bacalaureata“, localisată din franţuzesce de N. Tincu. Venitul se adauge fondului vĕduvelor şi orfanilor de meseriaşĭ. După producţiune urméză dans.

O hrană scumpă pentru cloţanĭ. Din Iaşĭ se scrie, că mai mulţĭ cloţanĭ au mâncat gardistului George Georgiu o sumă de 1900 lei în hârtie, pe carĭ îi ţinuse închişĭ în o ladă.

Secţiunea meseriaşilor românĭ de la „Asociaţiunea naţională aradană pentru cultura poporului român“ invită la petrecerea de joc împreunată cu representaţiune teatrală ce se arangiază Dumineca în 14/27 Nov. 1904. în sala „Casei Naţionale“ din Arad. Inceputul la 8 óre séra. Preţul de întrare: Loc I 2 cor., loc II 1 cor., loc de stat 60 banĭ. Venitul curat este destinat pentru repararea bisericei din loc.

Tragere la ţintă. Joi în 24 Nov. de la órele 5 diminéţa până la 2 p. m. batalionul 3 al regimentului 2 de infanterie va ţiné eserciţiu de tragere la ţintă în Poiană. In acest timp este riguros oprit a călca pe teritorul Poianei.

Provocare. Renumita cassă de bancă Karl Kiss & Comp. Budapest VII, Erzsébet Körut 19 rógă on. public a trimite comandele pentru losurĭ ale loteriei de clasă, fiind tragerea câştigurilor deja Joi în 24 lunei curente. Mare e norocul la Kiss.

Serata tinerimei române din Cluşiŭ.

Ca întotdeuna, aşa şi acuma, am publicat cu bucurie anunţul despre serata ce o va aranja în diua de 26 Noemvrie n. tinerimea română din Cluşiŭ.

De când povoiul nenorocitelor nisuinţe de maghiarisare violentă a răpit cu sine vechea societate culturală-academică a universitarilor românĭ din Cluşiŭ „Iulia“, de atuncĭ rar de tot audim de câte o convenire socială aranjată de tinerimea română academică din Cluşiŭ.

Tómna se ţinea din partea universitarilor românĭ obicĭnuitul picnic. De acest picnic împreunat cu concert e vorba şi acum, numai cât învitarea s'a făcut în numele „tinerimei române din Cluşiŭ“, fără a se mai adauge ca mai nainte cuvêntul „universitare“. Ne-a bătut la ochĭ lipsa acestui atribut întru cât-va, dér ne-am dis: se va fi solidarisat întréga tinerime română cultă de acolo fără deosebire. In urmă am înţeles însĕ, că motivul residă tot în starea esceptională ce s'a creat tinerimei române de la universitatea din Cluşiŭ încă de acum 20 anĭ.

Dilele aceste primirăm douĕ scrisorĭ, din care ne putem lămuri în privinţa acésta. Un amic al fóiei nóstre ne scrie:

...Cerui informaţiunĭ. Mi-s'au dat spuindu-mi-se, că pricina acelei abaterĭ dela chipul de învitare de până acuma şi împrejurarea, că în comitet se află şi un tînĕr advocat, care a încetat de a mai fi universitar, este *un nou ordin al rectorului* universităţii, prin care se pretinde pentru orĭ ce petrecere, ce se aranjază de universitarĭ şi pentru universitarĭ, ca sĕ fie anunţată mai înainte direcţiunei, solicitându-se totodată învoiala ei.

Pentru a se evita eventuale piedecĭ, învitarea la acésta petrecere s'a făcut în numele „tinerimei române din Cluşiŭ“. Tot universitarii românĭ forméză însĕ stocul ei.

Am fi ajuns dér aşa de departe, ca sĕ ni-se interdică de a avé şi o tinerime „universitară română“ fără aprobare prealabilă. Se înţelege, în cetatea „Kulturegylet“-ului, şoviniştii nu vor sĕ scie decât de o universitate maghiară şi de universitarĭ maghiarĭ, deşi Cluşiul e situat într'o mare de popor românesc şi e vechia capitală a unei ţĕrĭ cu poporaţie covêrşitóre română. Deja de mult trebuia sĕ esiste în acéstă ţéră o universitate românéscă, ér în casul cel mai rĕu trebuia sĕ se înfiinţeze cursurĭ paralele române la universitatea din Cluşiŭ.

Dér sĕ trecem mai departe. Acelaşĭ amic adauge:

Sunt informat, că dorinţa generală ar fi ca venitul petrecerii sĕ se întrebuinţeze spre a se crea un fond pentru tinerime, care sĕ fie menit pentru a uşura tinerimei întêmpinarea greutăţilor la astfel de aranjărĭ cultural-sociale.

Părerea mea este, că pentru acest scop s'ar puté pune la o parte o sumă óre care minimală. Mai bine, cred, ar nimeri-o tinerimea, décă ar folosi aceste veniturĭ, ca sĕ pună basă unei bibliotecĭ de valóre, care cu timpul sĕ-şi estindă folósele şi în împrejurime. Lipsa ei de mult se simte în educaţia tinerelor generaţiĭ. O ideie, care cred, ar fi vrednică de discutat...

Un alt cetitor al nostru ne scrie:

La serata din 26 Noemvrie va debuta numai tinerimea din Cluşiŭ fără nicĭ un concurs din afară. Va cânta orchestra şi corul tinerimei, vor fi declamărĭ seriόse şi comice, c'un cuvênt tinerii vor face totul, ca sĕ atragă lumea românéscă şi sĕ încăldéscă inimile românescĭ.

Dorim sé-şĭ ajungă ţinta, sĕ se vadă îmbrăţişată junimea nóstră studiósă din Cluşiŭ de conaţionaliĭ sĕi, după-ce întêmpină aşa de puţină dragoste de la alţiĭ!

Bibliografie.

Resolvarea cestiunei femenine şi a funcţionarismului, tratând în legătură despre: 1) Originea fiinţei omenescĭ. 2) Drepturile bărbatului şi ale femeei în societate şi divisiunea muncei între ei, după dreptul natural şi social. 3) Conducĕtorii societăţii şi drepturile membrilor societăţii după dreptul natural şi positiv. 4) Cine conduc societatea, cum o conduc şi cum ar trebui sĕ o conducă. 5) Mijlocul pentru asanarea moravurilor, resolvarea cestiunei femenine şi a functionarismului de *Ion Iovan* licenţiat în drept, fost magistrat, advocat. Bucurescĭ 1904. Preţul lei 1·50 pentru studenţĭ şi studente lei 1. — De vêndare la autor în Buftea şi în Bucurescĭ strada Neptun nr. 46.

ULTIME SCIRI.

Budapesta 22 Noemvrie. Coloman *Szell* a anunţat preşedintelui partidului liberal, că renunţă la mandat. Se crede, că Maj. Sa va chema la sine pe mai mulţĭ bărbaţĭ politicĭ pentru a le asculta părerile asupra situaţiunei.

Petersburg, 22 Nov. După-ce Japonesilor nu le-a succes sĕ ocupe colina Putilov, ei s'au retras la Seyşaki. Ei îşĭ întăresc pretutindenĭ posiţiunile. Situaţiunea generală e neschimbată.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Redactor responsabil **Traian H. Pop.**

Nr. 9222—1904.

Publicaţiune de licitaţie
a zălógelor pentru dajdie.

In virtutea § 69 a art. de lege XLIV din anul 1883, se va vinde cu licitaţie publică zălógele ce sau luat dela restanţieri cu dajdie, aruncurĭ şi taxe cu acea adăogare, că obiectele zălogite a căror valóre nu trece peste 100 cor. se vor vinde şi sub preţul cu cât s'au preţuit, acelea obiecte însă a căror valóre e mai mare de 100 coróne numai atuncĭ dacă cel puţin 3/4 din valóre se va oferi.

Terminul licitaţiei sau statorit pe ḑiua de 9 Dec. a. c. dela 9 până la 12 óre înainte de prânz în piaţă înaintea sfatului. Acésta se aduce la cunoşcinţă publică cu acea observare ca preţul trebue plătit imediat.

Brassó 22 Nov. 1904.

1—1, 1547 *Magistratul orăşenesc.*

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la zaraful **Dumitru Pop** şi la **Ieremias Nepoţii.**

Dela vice-comitele comitatului Brassó.

Nr. 10625—1904.

Publicaţiune intregitóre.

In legătură cu publicaţiunea'mĭ edată în 13 Noemvrie 1904 sub Nr. 10389 în causa alegerilor de membriĭ congregaţionalĭ, aduc la cunoştinţa publicului interesat, cumcă în districtul I alegătoriŭ, — internul oraşului Brassó, — in decursul timpului a abḑis de a fi membru Ludovic Korodi, în urma cărei imprejurărĭ locul susnumitului membru sĕ va intregi deasemenea cu ocasiunea alegerilor, ce sĕ vorţiné în 3 Decemvrie a. c.

Brassó, la 18 Noemvrie 1904.

Dr. Frideric Jekel m. p. vice-comite.

1—1, 1545

Concurs.

Pentru ocuparea postului de practicant la institutul de credit şi economii „Sĕlăgiana“ în Jiboŭ (Zsibó) sĕ publică concurs cu termin de 3 Decemvrie n. 1904. cu salar de K. 60. — la lună.

Reflectanţiĭ au a-şĭ trimite recursurile provĕḑute cu documente despre absolvarea şcólelor comerciale şi eventual despre aplicarea de până aicĭ.

1—1, 1546. **Direcţiunea.**